

**A SZABADIDŐS SPORT KERESLETI ÉS KÍNÁLATI ELEMELK VIZSGÁLATA
AZ ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓ EGÉSZSÉGTURIZMUSÁBAN**

Szerzők:

Lenténé Puskás Andrea (PhD)
Debreceni Egyetem (Magyarország)

Hídvégi Péter (PhD)
Debreceni Egyetem (Magyarország)

Pucsok József Márton (PhD)
Debreceni Egyetem (Magyarország)

Dobay Beáta (PhD, PaedDr.)
Selye János Egyetem (Szlovákia)

Molnár Anikó
Debreceni Egyetem (Magyarország)

Bíró Melinda (PhD)
Debreceni Egyetem (Magyarország)

Első szerző e-mail címe:
lpandrea@sport.unideb.hu

Lektorok:

Müller Anetta (PhD, habil.)
Debreceni Egyetem (Magyarország)

Bácsné Bába Éva (PhD, Prof.)
Debreceni Egyetem (Magyarország)

Lenténé Puskás Andrea, Hídvégi Péter, Pucsok József Márton, Dobay Beáta, Molnár Anikó és Bíró Melinda (2019): A szabadidős sport keresleti és kínálati elemek vizsgálata az Észak-alföldi régió egészségturizmusában. *Különleges Bánásmód*, 5. (4). 45–54. DOI [10.18458/KB.2019.4.45](https://doi.org/10.18458/KB.2019.4.45)

Absztrakt

Napjainkban a szabadidős és rekreációs trendek ez egészségtudatos fogyasztók markáns megjelenését igazolják, akik körében a különböző szabadidős sport, fitness szolgáltatások iránti igény az üdülésük alatt is megfogalmazódik, melyhez a szállodák kínálata is alkalmazkodik. Kutatásunk az Észak-alföldi régió szállodáinak ($n=39$) szabadidős sportkínálatának vizsgálatára és a szállodába érkező vendégek ($n=141$) szabadidős sport és fitness kínálat iránti keresletének alakulására irányult. Kutatásunk eredménye azt igazolta, hogy a szálláshely választásban a vendégek 23,4%-át befolyásolja a szálloda kínálatában megjelenő rekreációs lehetőségek és 19,1%-át pedig a sportolási lehetőségek megléte. A megkérdezettek 62,4%-nak fontos, hogy az üdülés ideje alatt is legyen lehetőségük szabadidős tevékenységre, és ezt 70,2%-uk igénybe is veszi az üdülés alatt. Népszerűnek bizonyultak a zenés-táncos mozgásformák, természetben űzhető

sportok (kerékpár, túra) és a fitnessztermi kínálati elemek. A nők és férfiak preferenciarendszere eltért, szignifikáns eltérést tudunk kimutatni: amíg a nők inkább a jógát, a kondicionáló termi futópádot, addig a férfiak a szabadsúlyok használatát részesítették inkább előnyben.

Kulcsszavak: szabadidős sport, fitnessz, turizmus

Diszciplína: turizmus, egészségtudomány,

Abstract

Nowadays, leisure and recreational trends justify the significant appearance of health-conscious consumers, among whom the need for various recreational sports and fitness services is formulated during their holiday, to which the hotels offerings are adapted. The aim of our research was to analyse leisure sports offerings of hotels in the Northern Great Plain region ($n = 39$) and the development of hotel guests ($n = 141$) demand for leisure sports and fitness services. The results of our research confirmed, that 23.4% of the guests are influenced by the recreational- and 19.1% by the sports elements of the hotels offerings. 62.4% of those surveyed find it important to have the possibility for leisure activities during their stay, and 70.2% of them use these services during their stay. Music and dance forms of exercise, outdoor sports (cycling, hiking), and fitness room services have proven to be the most popular. The preference system of males and females differed, in which we could identify a significant difference: while females preferred yoga and the conditioning treadmill, males preferred the use of free weights.

Keywords: leisure sports, fitness, tourism

Disciplines: tourism, health sciences

A szabadidős és turisztikai trendekben az élménykeresés, a növekvő egészségtudatosság, a preventív szemlélet és az aktív tevékenységek szerepe növekszik, mely több hazai és nemzetközi kutatásban is megjelenik (Dávid 2002; Michalkó 2003; Gibson 2003; Bánhidi-Leber 2007).

Igaz, hogy a szabadidős tevékenységek között a hazai lakosság különböző célcsoportjában végzett szabadidős kutatások tanúságai szerint, még mindig a passzív tevékenységek (tv nézés, zenehallgatás, olvasás stb.) dominálnak, azonban ezek mellett egyre inkább megjelenik a szabadidősport is (Hunyadi 2005; Murányi 2010; Kovács 2011; Müller és társai, 2011; Major 2014; Boda és társai, 2015; Kovács 2015; Laoues és társai, 2019a; Mező és társai, 2019). A passzív szabadidős tevékenységek mellett

az egészségtudatos magatartás terjedésével lassan növekszik a szabadidős sportot űzők száma is Magyarországon.

A szabadidősport területét a sport és fitness trendjei erőteljesen meghatározzák (Gödény és társai, 2018; Müller és társai, 2017). Több kutatás igazolja, hogy nem csak a szabadidőben, de az üdülés alatt is egyre fontosabb a turistáknak, hogy szabadidejüket az egészségmegőrzéssel kapcsolatos wellness, gyógy és szabadidős sport szolgáltatásokkal töltsék (Müller-Szabó 2009; Mosonyi és társai, 2013; Csirmaz-Pető 2015; Smith és Puczko 2010; Michalkó és társai, 2011; Kerényi és társai, 2009; Sörös és társai, 2012; Müller és társai, 2016; Lövei-Kalmár 2017; Darabos-Nagy 2018; Müller és társai, 2009, Fenyves és társai, 2019).

Az Észak-alföldi régió egyik legversenyképesebb turisztikai terméke az egészségturizmus (Müller-Könyves, 2006), mely a régió igen sok településén jelen van, ezért kutatásunk fókuszába ezt a régiót helyeztük. Korábbi kutatásaink igazolták, hogy a régió turisztikai kínálatában a wellness, sportkínálat megjelenik, hiszen a turisták igénylik az üdülésük alatt a szabadidő aktív és hasznos eltöltésének lehetőségét, így ez a szolgáltatóknak a versenyképességük egyik meghatározó eleme (Lenténé és társai, 2018; Hidvégi és társai, 2019; Lenténé és társai, 2019a;b;c; Fenyves és társai, 2014).

MÓDSZER

Vizsgálatunk során az Észak-alföldi régió szállodáinak szabadidős sportkínálatának vizsgálatára és a szállodába érkező vendégek szabadidős sport és fitness kínálat iránti keresletének alakulására fókuszáltunk. Célunk volt ezen kínálati elemek megjelenését összevetni a keresleti oldalról megjelenő igényekkel.

Minta

A kutatás során 39 szállodában vizsgáltuk a szabadidősport kínálati elemek megjelenését kérdőív segítségével. A keresleti oldal véleményének feltárása érdekében 141 olyan vendéget kérdeztünk meg, akik a vizsgált szállodákba érkeztek. Az Észak-alföldi régió szállodáiban végeztünk kérdőíves felmérést a sport és rekreációs szolgáltatásokkal kapcsolatos igényeikre, véleményekre fókuszálva, majd ezeket összevetettük a régió szállodáinak kínálatában szolgáltatásokkal. A keresleti oldalról a mintában 141 fő kerül lekérdezésre. A válaszadók 45,4%-a férfi, míg 54,6%-a nő volt. A vendégek életkori megoszlása azt mutatta, hogy a férfiak között a 18-35 év közötti korosztály képviseltette magát magasabb arányban (53,7%),

míg a nőknél a válaszadók több, mint fele (61,8%) a 35 év fölötti korosztályhoz tartozott.

Eszközök

Korábbi kutatásunk során kérdőíves vizsgálatot végeztünk az Észak-alföldi régióban megtalálható szállodák körében, amelynek során arra kerestük a választ, hogy milyen egészségmegőrzést szolgáló rekreációs és sportszolgáltatásokat nyújtanak a vendégek számára. A kérdőívek 45 szállodába kerültek kiküldésre, amelyek közül 39 volt, aki válaszolt a kérdésekre. A kérdőívben több kérdéscsoportban kérdeztünk rá a szállodák kínálatában megjelenő szolgáltatásokra, azonban jelen tanulmányban csak a szabadidős sportolási lehetőségek, keleti vagy aerobik jellegű mozgásprogramok és egyéb sportszolgáltatások azok a területek, amelyeket elemzésre kerültek.

A keresleti oldalnak a szállodák sport és rekreációs szolgáltatásaival, kínálati elemeivel kapcsolatos véleményét szintén egy általunk összeállított kérdőív segítségével kívántuk feltérképezni.

Eljárás

Először a szállodák szolgáltatási elemeinek feltárására állítottuk össze a kérdőívet. A lekérdezést, adatfeldolgozást és elemzést követően a keresleti oldal véleményének feltárásához állítottuk össze hasonló kérdéscsoportokat tartalmazó mérő eszközt. A keresleti oldal elemzése ezt követően kezdődött el. Az eredmények ismeretében összehasonlítottuk a vendégek által megfogalmazott, és a kínálati oldalon megjelenő szolgáltatásokat.

Mindkét kérdőív adatainak feldolgozása SPSS statisztikai program segítségével történt, számítottunk átlagot, szórást, az összefüggések vizsgálatára pedig chi² próbát alkalmaztunk.

EREDMÉNYEK

Keresleti oldal vizsgálata

A megkérdezettek 41,8%-a évente egy alkalommal, 51,8%-a pedig évente 2-5 alkalommal megy szállodába üdülni. Minimális (5%) volt azoknak az aránya, akik akár 6-nál több alkalommal üdülni céllal ellátogatnak egy szállodába. Ezekből a válaszokból jól körvonalazódik az a fajta utazási trend, miszerint a többször utazunk rövidebb időre, azaz a hosszú hétvéges utazások kereslete nő. A válaszadók többsége (39,7%) a négy csillagos, 17%-a a legmagasabb besorolású, öt csillagos szállodát választják kikapcsolódásuk helyszínéül, míg 13,5% a három csillagos szállodákat részesítik előnyben. A megkérdezettek közel harmada (29,8%) válaszolta azt, hogy nekik mindegy, hogy milyen besorolású szállodában tölti el a pihenésre, kikapcsolódásra szánt időt. A szállodai pihenés az eredmények alapján úgy tűnik, hogy jellemzően a nyári időszakra (64,5%) és ezen belül is inkább a hétvégékre koncentrálódik (43,3%), a többség ilyenkor üdül. Az üdülni fordított napok számát vizsgálva azt találtuk, hogy a 3 napos (36,2%), 5 napos (20,5%) és 7 napos (11,3%) üdülni fordulatok elő magasabb arányban.

A rekreációs trendek azt mutatják, hogy napjaink egészségtudatos fogyasztóinak fontos a rendszeres testmozgás, melyet üdülniük alatt is szeretnének végezni (Müller-Bácsné, 2018). Az egészségtudatos magatartás nem csak a rekreációban (Juhász és társai, 2015) de a turizmusban is egyre erősödik (Lengyel 2015; 2016). Azok az emberek, akik számára az egészség fontos értéként jelenik meg, azok az üdülniük alatt is igénylik és igénybe is veszik a különböző egészségmegőrző (sport, wellness, fitness, stb.) szolgáltatásokat (Lenténé és társai, 2019). Ezért kíváncsiak voltunk arra, hogy az általunk vizsgált régióba ellátogató vendégeket a szálloda választásánál mennyiben befolyásolják a rekreációs és sportolási lehetőségek. Azt találtuk, hogy a válaszadók 23,4%-nak szálloda választását

befolyásolják a szálloda kínálatában megjelenő rekreációs lehetőségek, 19,1%-nál pedig a sportolási lehetőségek. A megkérdezettek 62,4%-nak fontos, hogy az üdülni ideje alatt legyen lehetőségük valamilyen rekreációs tevékenységre, és ezt 70,2% igénybe is veszi. Emiatt magas volt azoknak az aránya, akik igénylik és fontosnak tartják azt, hogy az általuk választott szállodában legyenek igénybe vehető sporteszközök és ezeket igénybe is veszik (68,8%).

Úgy tűnik, hogy közel azonos arányban vannak azok, akik számára fontos, illetve nem fontos, hogy rendelkezzen a szálloda fitnessteremmel. A szállodai fitnesstermet a vendégek 51,8%-a veszi igénybe az üdülni idő alatt törekedve a szabadidő aktív eltöltésére és az egészség megőrzésére, melyet több kutatás is megerősít (Müller-Szabó 2009; Lenténé és társai, 2018). Érdekes eredmény, hogy a fitnesstermet leginkább a női vendégek igénylik és veszik igénybe (55,8%). A vendégek több, mint fele számára az is fontos, hogy milyen felszereltséggel rendelkezik a szálloda fitnessterme (58,2%), közülük is inkább női számára (59,7%), kevesebben voltak azok, akik úgy nyilatkoztak, hogy ez számukra nem fontos tényező (41,8%).

A szállodákban található fitnesstermek mérete is nagymértékben befolyásolhatja a benne található gépek számát és fajtáját. Az eredmények alapján megállapítható, hogy a vendégek egyaránt igénylik a kardio gépeket - elsősorban a futópadot - és az izotóniás erősítő gépeket is (1. táblázat). A kérdőívet kitöltők jelentős többsége (71,6%) nem igényli azt, hogy a szálloda fitness termében szakképzett edző segítse a munkáját, mindösszesen a megkérdezettek 28,4%-a válaszolta azt, hogy igényelné egy szakember jelenlétét. Mint tudjuk, nem mindenki a fitnessteremben az egyénileg végezhető sportolási formákat részesíti előnyben, sokkal inkább preferálja azokat a mozgásformákat, amelyeket csoportosan lehet végezni. Éppen ezért arra is kíváncsiak voltunk, hogy a csoportos zenés

órákra, keleti vagy aerobic jellegű mozgásprogramokra, valamint egyéb szabadidő sportokra mekkora igény van egy üdülési időszak alatt. A vendégek 48,9%-a számára fontos, hogy legyen ilyen típusú mozgásokra lehetőség, ugyanakkor 51,1% számára ez nem fontos tényező. Azon vendégek, akik szeretik az ilyen típusú mozgásformákat az alábbi táblázatban feltüntetett mozgásformákat részesítik előnyben (2. táblázat).

Ezen mozgásformák közül csak a jóga esetében tudunk szignifikáns különbséget kimutatni a nemek között vélhetően annak köszönhetően, hogy a jóga szervezetre és egészségre gyakorolt hatását kutatók is igazolták (Bodolai és társai, 2016). A jógázni vágyók között jelentősen magasabb arányban voltak a nők (33,8%), mint a férfiak (9,4%).

1. táblázat: *Fitnessztermek felszereltségére vonatkozó igények. (Forrás: Saját vizsgálatok, 2019)*

Fitnessz eszközök	Létszám (%)	Férfiak (%)	Nők (%)	Szig.
Ellipszis tréner	15,6	12,5	18,2	,245
Futópad	46,8	31,3	59,7	,001
Taposógép	14,9	9,4	19,5	,073
Spinning kerékpár	11,3	18,8	5,2	,012
Izotóniás erősítő gép	23,4	28,1	19,5	,157
Szabadsúlyok	23,4	37,5	11,7	,000
Egyéb	16,3	28,1	6,5	,001

2. táblázat: *Csoportos zenés mozgásformákra vonatkozó igények – nemek. (Forrás: Saját vizsgálatok, 2019)*

Csoportos zenés mozgásformák	Létszám (%)	Férfiak (%)	Nők (%)	Szig.
Fit-ball	12,8	15,6	10,4	,250
Pilates	12,8	15,6	10,4	,250
Kardio tréning	11,3	12,5	10,4	,447
Jóga	22,7	9,4	33,8	,000
Aerobic	10,6	9,4	11,7	,436
Fitnessz/alakformáló edzés	15,6	9,4	20,8	,050
Thai Chi	9,9	12,5	7,8	,258
Zumba	13,5	6,3	19,5	,018
Vízi aerobic	11,3	6,3	15,6	,068
Egyéb vízi tréning	9,2	9,4	9,1	,589

A következő táblázatban feltüntetett eredmények azt tükrözik, hogy a rekreációs tevékenységek közül elsősorban a gyalogtúra és a kerékpár túra vonzó a vendégek számára, szívesen végeznek olyan tevékenységet, amely alatt hosszabb időt tölthetnek a szabadlevegőn, mely hozzájárul az egészségük

megőrzéséhez. Ezek a természetben üzhető sportok a testnevelésben (Herpainé és társai, 2018), rekreációban (Bíró-Müller 2017; Laoues és társai, 2019a, b; Boda és társai, 2018) és a turizmusban (Borbély-Müller 2015) is egyre markánsabban megjelennek (3. táblázat).

3. táblázat: Szabadidő sportolási lehetőségekre vonatkozó igények – nemek. (Forrás: Saját vizsgálatok, 2019)

Szabadidő sportolási lehetőség	Létszám (%)	Férfiak (%)	Nők (%)	Szig.
Gyalogtúra	20,6	18,8	22,1	,392
Kerékpár túra	19,9	21,9	18,2	,368
Golf/mini golf	10,6	15,6	6,5	,070
Tenisz	17,0	21,9	13,0	,121

Kínálati oldal vizsgálata

A korábban érvényben lévő wellness szállodai rendelet kötelezően előírta a kondicionáló termék, valamint legalább 4 féle mozgásprogram biztosítását a vendégek számára. Ennek jelentősége abban mutatkozott meg, hogy a testi egészség fejlesztéséhez kapcsolódóan nem szezonális jelleggel, hanem egész évben biztosított kínálati elemként jelent meg a szolgáltatási palettán. Az előírásoknak megfelelően a korábbi jogszabály szerint wellness besorolással rendelkező szállodák versenyképességük megőrzése érdekében fitness-termet alakítottak ki és olyan sportprogramokat kínáltak, melyek a mai napig a kínálatuk része.

Korábbi vizsgálatunk során feltérképeztük a régióban található szállodákban (N=39), hogy milyen rekreációs és sportolási lehetőséget kínálnak az aktív kikapcsolódásra vágyó vendégek számára. Az eredmények arra világítottak rá, hogy a szállodák 65%-a nem rendelkezik saját fitness-teremmel, mindössze 35%-nál biztosított a vendégek számára ingyenesen igénybe vehető szállodán belüli test-edzés. Ezek a kínálati elemek a korábbi wellness besorolású szállodákban találhatóak meg leginkább. Ez valószínűsíthetően a korábbi rendelet megszűnésével van összefüggésben.

Vizsgáltuk továbbá a szállodákban található fitness-termek felszereltségét is. Az eredmények azt mutatták, hogy a szállodák 32,5%-ban elsősorban kardio gépek vannak, a leggyakrabban előforduló futópad mellett az ellipszis tréner, taposógép, spinning kerékpár és a szobakerékpár azok az eszközök, amelyek megtalálhatóak még. Több szálloda

fitness-teremben van erőfejlesztő gép is. A kínálati oldalon megjelenő szolgáltatások tehát megfelelnek a vendégek elvárásainak, amelyet jelenlegi vizsgálati eredményeink is alátámasztanak.

A fitness-teremben a szállodák 97,5%-a nem alkalmaz sportszakembert, tehát a különböző típusú gépeket a vendégek önállóan használhatják. A korábbi rendelet értelmében kötelező volt a wellness szállodáknak testnevelő vagy edzői végzettséggel rendelkező sportszakembert alkalmazni (Müller-Könyves 2006; Müller és társai, 2008). Tekintettel arra, hogy az új rendszer nem írja elő kötelezően a sportszakember foglalkoztatását, ezért a szállodák egyrészt költségcsökkentés miatt nem alkalmaznak szakembert, másrészt pedig azért, mert úgy tűnik, hogy a vendégek nem igénylik a sportszakember jelenlétét (Lenténé és társai, 2018).

A kínálati oldalon megjelenő szabadidős sporttevékenységek biztosításánál fontos szempont hogy szórakoztató, élmény centrikus legyen és figyelembe vegye a különböző célcsoportok elvárásait, azaz széles mozgásrepertoár legyen kialakítva. Ezt vizsgáltuk egy korábbi, a régió megyéiben található szállodák szabadidősport kínálatának felmérése során. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a régió szállodái biztosítanak-e a szállodán belül szabadidős sportolási lehetőséget, keleti vagy aerobic jellegű mozgásprogramot a vendégek számára. Az eredmények azt mutatták, hogy a szállodák 65%-ban nincs lehetősége a vendégeknek ilyen típusú mozgásprogramokon részt venni, mindössze a szállodák 35%-a nyújt ilyen jellegű szabadidős sportszolgáltatásokat. Az eredmények alapján meg-

állapítható, hogy a kínálati elemekben megjelenő szabadidősportok között a legnépszerűbbek a jóga, aerobic, kerékpár túra és a vízi tréning voltak (Lenténé és társai, 2018).

A vendégek igényeivel egybeesik az az eredmény, hogy a dinamikusabb, aerobic jellegű mozgások jellemzően nem szerepelnek a kínálati elemek között, ehelyett a természetben űzhető life-time jellegű ciklikus sportok és az élményt nyújtó szabadidős programok a népszerűek (Müller-Rác 2011; Müller és társai, 2011; Dobay-Bendíková 2014; Müller 2015; Müller és társai, 2019).

Megvitatás

Kutatásunk eredménye azt igazolta, hogy a vendégek 23,4%-át befolyásolják a szálláshely választásban a szálloda kínálatában megjelenő rekreációs lehetőségek, 19,1%-át pedig a sportolási lehetőségek. A megkérdezettek 62,4%-nak fontos, hogy az üdülés ideje alatt is legyen lehetőségük szabadidős tevékenységre, és ezt 70,2%-uk igénybe is veszi az üdülés alatt. Népszerűnek bizonyultak a zenés-táncos mozgásformák, természetben űzhető sportok (kerékpár, túra), és a fitnesztermi kínálati elemek. A nők és férfiak preferenciarendszere eltért, szignifikáns eltérést tudtunk kimutatni: amíg a nők inkább a jógát, a kondicionáló termi futópadot, addig a férfiak a szabadsúlyok használatát részesítették inkább előnyben. A gyalogtúra és a kerékpár túra azok a rekreációs tevékenységek, amelyek vonzóak a vendégek számára.

-

Korlátozások

A vizsgálat során valamennyi, az Észak-alföldi régióban található 3 csillagos, vagy a fölötti besorolással rendelkező szállodába kiküldtük a kérdőíveket ($n=50$), azonban csak 39 szálloda küldte vissza a kitöltött kérdőíveket, ami 78%-os válaszadási hajlandóságot mutatott, így a minta nem reprezentatív.

Konklúzió

Kutatásunk során arra vállalkoztunk, hogy összehasonlítsuk az Észak-alföldi régió szállodáinak ($n=39$) szabadidős sportkínálatát és a szállodába érkező vendégek ($n=141$) szabadidős sport és fitnesz kínálat iránti keresletét.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy az Észak-alföldi régióban található szállodákba látogató vendégek olyan komplex szolgáltatásokat igényelnek, amelyek hozzájárulnak a szabadidő kulturált, élményekben gazdag eltöltéséhez. A vendégek számára fontos, hogy az üdülés ideje alatt legyen lehetőségük valamilyen rekreációs tevékenységre, az általuk választott szállodában legyenek igénybe vehető sporteszközök, ezért a szállodák ehhez igazodva törekednek a szolgáltatási paletta színesítésére és bővítésére, különösen a természetben zajló life-time jellegű ciklikus sportok, az élményt nyújtó sport és szabadidős programok megjelenítésével.

A publikáció elkészítését az EFOP-3.6.2.-16-2017-00003 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

IRODALOM

- Banhidi, M., & Leber, R. (2011). *Sport-turizmus-környezet osztrák-magyar kontextusban*. Sport-tourism-environment in Hungarian-Austrian context.) Edtwin, Wien/Győr.
- Biró, M., & Müller, A. (2017). Aktív pihenés, rekreáció = Active relaxation, recreation. In Dobos, A., Mika, J. (szerk.) *Természeti és kultúrtörténeti értékek Eger térségében* = Natural and cultural heritage in the Eger Region. Eger, Magyarország: Líceum Kiadó, 128-130.
- Boda, E., Bácsné, B.É., & Müller, A. (2018). Motiváció vizsgálata a kalandpark-látogatók körében.

- International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és menedzsment tudományi közlemények* 3: 3. 106-126.
- Boda, E., Bácsné, B.É., Szabados, Gy., & Müller, A., (2018). A hazai kalandparkok helye a sport-szolgáltatások piacán, egyetemi hallgatók körében végzett kutatás tükrében. *Studia Mundi - Economica* 5: 3. 34-45.
- Boda, E., Honfi, L., Bíró, M., Révész, L., & Müller, A. (2015): A szabadidő eltöltésének és a rekreációs tevékenységek vizsgálata egri lakosok körében. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis Nova Series: sectio sport.* 42. 49-62.
- Bodolai, M., Lívják, E., Boda, E., & Bíró, M., (2016). A jóga hatása a szervezetre, szerepe a stresszkezelésben. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis Nova Series: sectio sport* 43. 51-67.
- Borbély, A., & Müller, A. (2015). *Sport és turizmus*. Debrecen, Magyarország: Campus Kiadó.
- Csirmaz, É., & Pető, K., (2015). International Trends in Recreational and Wellness Tourism. *Procedia economics and finance* 32. 755-762.
- Darabos, É., & Nagy, T.O. (2018). Turisztikai célú támogatások szerepe az Észak - Alföldi Régió fejlődésében. *International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és menedzsment tudományi közlemények* 3: 4. 365-376.
- Dávid, L. (2002). *Aktív turizmus*. Debreceni Egyetem, Lifelong Learning Központ, Debrecen.
- Dobay, B., & Bendikóvá, E. (2014). *Športové a rekreačné aktivity v životnom štýle dospelých*. Exercitatio Corporis–Motus–Salus, 6 (2) 19-31.
- Fenyves, V., Orbán I., Könyves, E., Nagy, A., & Sándor, F. (2014): Economical aspects of thermal and medical tourism. *Abstract - Applied Studies in Agribusiness and Commerce* 8 : 4. 77-84.
- Fenyves, V., Szabados, Gy., & Bács, Z. (2019). The Study of motivational factors among participants in a particular sports festival. *Sea: Practical Application of Science* 7 : 1. 17-22.
- Gibson, H. J. (2003). Sport tourism: an introduction to the special issue. *Journal of Sport Management*, 17(3), 205-213.
- Gódcény, N., Bíró, M., Lenténé, P. A., Lente, L., & Müller, A. (2018). A fogyasztói szokások és trendek változásának vizsgálata a fitness területén. In Balogh, L. (szerk.) *Fókuszban az egészség*. Debrecen, Magyarország: Debreceni Egyetem Sporttudományi Koordinációs Intézet, 9-18.
- Herpainé, L. J., Bácsné, B. É., Nagy, Zs., & Müller, A. (2018). Tantervi lehetőségek a tájékozódás és a turisztika oktatásában. *Képzés és gyakorlat: training and practice* 16: 1. 73-82.
- Hidvégi, P., Bíró, M., Lenténé, P. A., Pucsok, J. M., Tatár, A., & Bárdos, K. (2019). Wellness szolgáltatást igénybevevők felmérése az Észak-alföldi régióban. In Balogh, L. (szerk.) *Sokoldalú sporttudomány*. Debreceni Egyetem Sporttudományi Koordinációs Intézet, Debrecen. 1-8.
- Hunyadi, Z. (2005). *Kulturálódási és szabadidő eltöltési szokások, életmód csoportok*. Találkozások a kultúrával 7.
- Juhász, I., Kopkáné, P. J., Kiszela, K., Bíró, M., Müller, A., & Révész, L. (2015). Időskorúak rekreációs fizikai aktivitásának hatása a kardiopulmonális rendszerre. *Magyar Sporttudományi Szemle* 16: 63. 4-8.
- Kerényi, E., Müller, A., Szabó, R., & Mosonyi, A. (2009). Analysis of Agárd, Komárom and Papa's Thermal and Experiences bath according the guest's satisfaction. In Kerényi, E. (szerk.) *Egészségügyi marketing és telekommunikáció*. Mátraháza. 56-67.
- Kovács, K. (2011). A gyermekek szabadidős tevékenységének alakulása a lakóhely függvényében. *Iskolakultúra*, 11(2-3), 59-67.
- Kovács, K. (2015). Pedagógusjelöltek szabadidő-eltöltési szokásai és egészségi állapota. *Szakmai szocializáció*, 189.
- Laoues-, Cz. N., Dobay, B., & Müller, A. (2019a). Examination of the leisure time-related consumption habits of young people with disabilities with

- special emphasis on sports. *Selye E-Studies* 10: 2. 34-45.,.
- Laoues-Cz., N., Bácsné, B. É., Szerdahelyi, Z., & Müller, A. (2019b). Sportmotivációs tényezők vizsgálata a 8-18 éves fogyatékossgal élő korosztály körében. *Acta Carolus Robertus* 9: 1 pp. 121-132.
- Lengyel, A. (2015). Extending tourism's role in the tourism - meditation - creativity - innovation - sustainability trajectory. In Dunay, Anna (szerk.) *Proceedings of the 5th International Conference on Management 2015. Management, Leadership and Strategy for SMEs' Competitiveness*. Gödöllő, Magyarország: Szent István Egyetemi Kiadó. 543-548.
- Lengyel, A. (2016). Tourism, meditation, sustainability. *Abstract - applied studies in agribusiness and commerce* 10: 1. 81-92.
- Lenténé, P. A., Biró, M., Dobay, B., & Pucsok, J. M. (2018): A szabadidő sportolás kínálati elemeinek és szolgáltatásainak vizsgálata Magyarország Észak-alföldi régiójának szállodáiban. *Selye E-Studies* 9:1 pp.13-21., 9 p.
- Lenténé, P.A., Biró, M., Hídvégi, P., Molnár, A., Lente, L., & Pucsok, J. M. (2019c). Analysis of the North Great Plain Region's Accommodation Supply with Special Focus on Sport and Wellness Elements. *Geosport for Society* 10: 1. 15-24. Paper: /gss.1002-046, 10 p.
- Lenténé, P.A., Hídvégi, P., Tatár, A., Biró, M., & Pucsok, J. M. (2019a). A fürdős és medencés szolgáltatások megjelenése az Észak-alföldi régió szállodáiban In Balogh, L. (szerk.) *Sokoldalú sporttudomány*. Debrecen, Debreceni Egyetem Sporttudományi Koordinációs Intézet, 54-62., 9 .
- Lenténé, P.A., Hídvégi, P., Tatár, A., Pucsok, J.M., & Biró, M. (2018). Recreational potential of the northern great plain region in Hungary. In Jaromír, Šimonek; Beáta, Dobay (szerk.) *Sport science in motion: proceedings from the scientific conference*. Športová veda v pohybe: recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác z konferencie. Mozsásban a sporttudomány: válogatott tanulmányok a konferenciáról. Komárno, Szlovákia: Univerzita J. Selyeho, 218-226.
- Lenténé, P.A., Tatár, A., Lente, L., Pucsok, J.M., Biró, M., & Hídvégi, P. (2019b). A sport és wellness elemek megjelenése az Észak-alföldi régió három-, négy- és ötcsillagos szállodáinak kínálatában. In Bácsné, B. É., Müller, A. (szerk.) "Mozgással az egészségért" A fizikai aktivitás jelentősége a jövő munkavállalóinak egészségmegőrzésében: Nemzetközi Konferencia és Workshop: Válogatott tanulmánykötet. Debrecen, Magyarország: Debreceni Egyetem, 204-215.
- Lövei-Kalmár K. (2017): A fürdők jelentősége az Észak-alföldi régió egészségturizmusának fejlesztésében. *Köztes Európa*. (9) 1-2. 205-213.
- Mező, F., Mező, K., & Mező, K. Sz. (2019). Filmklubok szerepe a mesterséges intelligenciával kapcsolatos attitűdök formálásában. *Mesterséges Intelligencia* 1: 1. 67-94.
- Míchalkó, G. (2003). Az aktív turizmus elméleti kérdései. Dávid, L. (szerk.): *Aktív turizmus*. Debreceni Egyetem, Debrecen.
- Míchalkó, G., Rátz, T., Irimias, A. & Pagini, A. (2011). Az egészségturizmus és az életminőség magyarországi kapcsolatának vonatkozásai, pp. 27-43. In *Egészségturizmus és életminőség Magyarországon: Fejezetek az egészség, az utazás és a jól(l)ét magyarországi összefüggéseiről*. (Szerk. Michalkó G. – Rátz T.). MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest.
- Mosonyi, A., Lengyel, A., & Müller, A. (2013). Branding potential of spas in the Northern Plain and the Mid-Transdanubian Regions. *Abstract - Applied Studies in Agribusiness and Commerce*. 7: 4-5 97-101.
- Murányi, I. (2010). Egyetemisták szabadidős tevékenysége és mentális státusa. *Educatio*, 19(2), 203-213.
- Müller, A. (2015). Fitness Alapismeretek. 8-28p.p. In. Fitness-wellness és táplálkozás terápia elmélete és gyakorlata (szerk. Melczér C.) Pécs, Link: http://www.etk.pte.hu/files/tiny_mce/File/okta

- tas/OktatasiAnyagok/!Palyazati/sport/FitnessWellness_eK2.pdf
- Müller, A., Széles-Kovács, Gy., Seres, J., & Kristoné Bakos, M. (2011). Főiskolai hallgatók rekreációs tevékenységei. *Rekreacio*. EU 1:(4.) 31-34.
- Müller, A., & Bácsné, B.É. (2018). Az egészséges életmód és a sport kapcsolata. Létavértes, Létavértes SC '97 Egyesület, 96.
- Müller, A., Barcsák, B., & Boda, E. (2016). Health tourism the cavebath of Miskolctapolca. Gy., Juhász, E., Korcsmáros, E., Huszárík (ed.) Korszerű szemlélet a tudományban és az oktatásban. Gazdaságtudományi szekció. 233-245.
- Müller, A., Bíró, M., Bodolai, M., Hidvégi, P., Váczi, P., Dávid, L., & Szántó, Á. (2017). A 2016-os fitnesztrendek helye és szerepe a rekreációban. *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis Nova Series: Sectio Sport* 44. 91-102.
- Müller, A., Kerényi, E., & Könyves, E. (2011). Effect of climate therapy and rehabilitation in Mátra Medical Institute Applied Studies in Agribusiness and Commerce. *Apstract - Applied Studies in Agribusiness and Commerce* 5: 3-4. 39-42.
- Müller, A., & Könyves, E. (2006). A testnevelő tanárok kapcsolódási pontjai az egészségturizmushoz. *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis Az Eszterházy Károly Főiskola tudományos közleményei*. XXXIII. Kötet. 119-132.
- Müller, A. és társai (2008). Új utakon a testnevelő tanárképzés Egerben - A sportszakos hallgatók utazási szokásainak, és a sítáborozás kínálati elemeivel való elégedettségének vizsgálata. *Economica*. (1.) 85-95.
- Müller, A., Könyves, E., Honfi, L., & Szabó, R. (2009). A hazai barlangok ismertsége és szerepe a turizmusban. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis Nova Series: Sectio Sport* 35. 37-50.
- Müller, A., Lengyel, A., Koroknay, Zs., & Molnár, A. (2019). Népszerű fitness mozgásformák. In Bácsné, B.É., Müller, A. (szerk.) "Mozgással az egészségért" A fizikai aktivitás jelentősége a jövő munkavállalóinak egészségmegőrzésében: Nemzetközi Konferencia és Workshop: Válogatott tanulmánykötet. Debrecen, Debreceni Egyetem. 106-112.
- Müller, A., & Rácz, I. (2011). *Aerobic és Fitness irányzatok*. Budapest, Pécs Dialóg Campus Kiadó. 277.
- Müller, A., & Szabó, R. (2009). Analysis of Agárd, Komárom and Papa's Thermal bath, According the Guest's satisfaction. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis Nova Series: Sectio Sport*. 36. 89-101.
- Smith, M. & Puczkó, L. (2010). *Egészségturizmus: gyógyászat, wellness, holisztika*. Akadémia Kiadó, Budapest.
- Sőrés, A., Pető, K., & Csipkés, M. (2012). Examining life quality in Hajdúszoboszló Tourist Area, with a special focus on health conditions. *Agrárinformatika / Journal of Agricultural Informatics* 3: 1. 1-9.